

Geen RI&E

In mijn bijdrage aan dit nummer over de RI&E een zo op het eerste gezicht eenvoudige casus. Een caissière valt tijdens schoonmaakwerkzaamheden met haar rug tegen een tafel en loopt daarbij vervelend rugletsel op. Zij is werkneemster van supermarktketen Aldi en heeft het letsel tijdens haar werkzaamheden opgelopen. Appeltje-eitje, zou je zeggen. Tenminste, als we de in artikel 7:658 BW omschreven zorgplicht op dit geval toepassen. Aldi moet de letselschade vergoeden en daarmee is de kous af.

tekst Bas van Batenburg

Daar dacht deze werkgever – toch niet de kleinste supermarkt in ons land met maar liefst 69.000 werknemers in dienst – heel anders over. De rechter maakt hier echter snel korte metten mee en veroordeelt Aldi alsnog om de volledige letselclaim van de caissière te betalen.

Wat speelt er in deze zaak? De caissière zou naar eigen zeggen na sluitingstijd zijn uitgegleden over een gladde vloer en daarbij op stuit en rug zijn gevallen. Diverse medici bevestigden de fysieke klachten van de werkneemster. Een collega verklaart echter dat de gedupeerde tijdens schoonmaakwerkzaamheden is uitgegleden over een stukje groente dat zich op de vloer bevond. Kortom, het is niet mogelijk om de exacte toedracht vast te stellen.

Acht jaar procederen tegen een werkneemster, alsof het om een megaclaim gaat ...

Het slimme advocatenteam van de werkgever ruikt zijn kans. Het voert terstond meerdere argumenten aan waarvan zij denken dat die hun opdrachtgever per direct kunnen vrijpleiten van zijn verantwoordelijkheid. Het meest verstrekkende verweer was wel de stelling dat de caissière niet tijdens werktijd zou zijn gevallen, maar na sluitingstijd, rond 19.00 uur.

Tijdens werktijd

Het Hof oordeelt echter in hoger beroep (*Hof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2019:1266*) dat het begrip ‘tijdens werktijd’ ruim moet worden uitgelegd. De werkgever is immers ook aansprakelijk als het ongeval zich na afloop van de werkzaamheden op de werkplek heeft voorgedaan.

Het niet kunnen vaststellen van de precieze toedracht dient volgens het Hof voor rekening en risico van de werkgever te komen. Zeker omdat Aldi niet eens de moeite heeft genomen om de toedracht van het ongeval te onderzoeken of daartoe opdracht te geven.

Zorgplicht

Aldi stelt zich tot slot op het standpunt dat zij voldoende maatregelen heeft getroffen om het door haar erkende gevaar

te voorkomen. Daarmee stelt zij aan haar zorgplicht te hebben voldaan. Mondelinge instructies om onregelmatigheden op de werkvloer direct op te ruimen en de vloer direct schoon te maken, het houden van toezicht op de naleving van de instructies en het plaatsen van een geel waarschuwingsbord bij een natte vloer zijn volgens Aldi voorbeelden van die zorgplicht.

Het Hof verwijst dit verweer ook naar het rijk der fabelen. Als de werkgever inderdaad bekend is met mogelijk valgevaar, dan moet hij dit gevaar door middel van een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) in kaart hebben gebracht. Aldi beschikt hier evenwel niet over en handelt daarmee in strijd met artikel 5 lid 1 van de Arbowet. Ook een op de RI&E gebaseerd plan van aanpak ontbreekt.

Al met al oordeelt het Hof dat Aldi haar zorgplicht op meerdere onderdelen heeft geschonden en het bedrijf de letselclaim van de caissière dus moet vergoeden.

Verbazing

Ik heb deze uitspraak meerdere keren moeten lezen om mij te kunnen verplaatsen in het verweer van de werkgever. Op basis van deze feiten maar liefst acht jaar lang procederen tegen een werkneemster terwijl alle feiten in het nadeel van de werkgever uitwijzen, wekt op zijn minst verbazing. Daarnaast heeft de werkgever geen enkele moeite gedaan om de ware toedracht van het ongeval te onderzoeken. En last but not least heeft hij niet eens een RI&E kunnen overleggen. Ongelofelijk maar waar dat de werkgever onder deze omstandigheden meende onder zijn verantwoordelijkheid uit te kunnen komen. Alsof het hier een megaclaim betrof ... «

Bas van Batenburg is advocaat/
partner van Van Batenburg & Pracht
Advocaten.